

telce, že jí po případě přísluší nárok na výživné podle dvorního dekretu ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. z. s. a podle §u 19 rozluk. zák. Tento dvorní dekret platí jen pro případy oboustranně zaviněného rozvodu, je výjimečným předpisem zákona, proto jest vyloučeno podle §u 7 obč. zák. obdobné jeho použití. Předpis §u 19 rozluk. zákona jest jenom ustanovením pro případy, kdy lze se domáhati rozluky podle nové úpravy zákonné na základě předchozího rozvodu (§§ 15 a násl. rozluk. zákona), kterýžto předpis jenom z této příčiny zachovava v platnosti ujednání stran a soudní rozhodnutí z předchozí doby a dovoluje z důležitých příčin žádati nové uspořádání majetkových poměrů pořadem práva, což nedopadá v tomto případě, v němž manželství stran rozloučeno bylo bez předchozího rozvodu za platnosti nového práva manželského a stěžovatelka podle spisů nemá pro sebe ani v ujednání, ani v zákoně právního důvodu, podle něhož by se mohla domáhati úpravy majetkoprávních poměrů ze svého někdejšího manželství, jež důsledkem její spoluviny rozloučeno bylo právně bez jakéhokoliv nároku na odškodnění (§ 1266 obč. zák.).

Čís. 6817.

Předpisu §u 575, třetí odstavec, c. ř. s. dlužno použiti i tehdy, když doba pro vyklizení nebo převzetí najatého předmětu byla určena soudním smírem, uzavřeným v řízení o žalobě podle §u 569 c. ř. s., nebo rozsudkem vyhovějším této žalobě. Lhostejno, že smírem byla upravena i povinnost nájemce vrátiti nájemní předmět v tom stavu, v jakém mu byl odevzdán.

(Rozh. ze dne 22. února 1927, R I 96/27.)

Soud prvního stolu zamítl návrh vymáhajícího věřitele, by byla povolena exekuce vyklizením, maje za to, že uplynutím doby §u 575, třetí odstavec, c. ř. s. pozbyl exekuční titul účinnosti. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by nehledě k zamítacímu důvodu, jehož použil, znovu rozhodl o návrhu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud neposoudil věc správně, vyhověv návrhu vymáhající strany na povolení exekuce vnučeným vyklizením přes to, že návrh byl podán teprve po uplynutí lhůty §u 575 třetí odstavec c. ř. s. Pokud rekursní soud odůvodňuje toto rozhodnutí tím, že se návrh na povolení exekuce opírá o soudní smír, jenž byl uzavřen o žalobě na vyklizení ve smyslu §u 569 c. ř. s., kdežto ustanovení §u 575 třetí odstavec c. ř. s. o omezení platnosti exekučního titulu mluví jen o soudní a mimosoudní výpovědi, o příkazu k odevzdání a převzetí nájemního předmětu, proti němuž nebyly podány včas námitky, a o pravoplatných rozsudcích, vydaných o takových námitkách, není tento názor správný. Předpis §u 575 třetí odstavec c. ř. s. nelze vztahovati pouze na případy v něm výslovně

uvedené. Jak z motivů k exekučnímu řádu (str. 322, mater. str. 379) vyplývá, jest ustanovení §u 575 třetí odstavec c. ř. s. doplňkem předpisu §u 569 c. ř. s. Právoplatné výpovědi, příkazy na odevzdání neb převzetí a dotyčné rozsudky pozbývají platnosti, nebylo-li ve lhůtě čtrnáctidenní žádáno za vyklizení neb převzetí. Smysl tohoto ustanovení jest v š e o b e c n ě ten, že, má-li pronajímatel v rukou exekuční titul, oprávnňující ho, domáhati se vyklizení, a nepoužije-li ho, pokládá se za to, že mlčky svoluje k obnovení nájmu (§ 1114 obč. zák.). Proto dlužno tuto zásadu uznati i tehdy, když doba pro vyklizení neb převzetí předmětu najatého (neb propachtovaného) určena byla s o u d n í m s m í r e m, ač v §u 575 třetí odstavec c. ř. s. mluví se pouze o rozsudcích. V témž smyslu nese se stálá judikatura nejvyššího soudu a jest z četných jeho rozhodnutí uveřejněno ono ze dne 12. srpna 1919 R I 322/19 ve sbírce n. s. pod čís. 254. Je-li tomu tak a jde-li tudíž v §u 575 třetí odstavec c. ř. s. o všeobecnou zásadu, již dlužno použití mimo na případy tam výslovně uvedené též na případy obdobné, není příčiny, by z tohoto obdobného použití vyloučen byl tento případ jen z toho důvodu, že jde o smír, jenž nebyl uzavřen v některém z případů v §u 575 třetí odstavec c. ř. s. výslovně uvedených, nýbrž o žalobě podle §u 569. Neníť podstatně rozdílu mezi tímto případem a případy, o nichž se § 575 třetí odstavec c. ř. s. zmiňuje. Vždyť i žaloba na vyklizení podle §u 569 c. ř. s. opírá se o nájemní poměr, jenž se mlčky prodlužuje, jestliže pronajímatel po skončení doby nájemní (uplynutím určité doby neb danou výpovědí), ve lhůtě §u 569 c. ř. s. zůstává nečinným a nechá nájemce nájemního předmětu dále užívati (§ 1114 obč. zák. a 569 c. ř. s.). Tentýž účinek však musí vzhledem k §u 575 třetí odstavec c. ř. s., jenž jest jen doplňkem §u 569 c. ř. s., býti přiznáván také okolnosti, že pronajímatel, jenž podal žalobu podle §u 569 c. ř. s., exekučního titulu vydobytého na základě této žaloby nepoužije k tomu, by zjednal nároku svému průchod ve lhůtě v §u 575 třetí odstavec c. ř. s. stanovené, neboť domněnka, nastavší podáním žaloby podle §u 569 c. ř. s., že pronajímatel nechce obnoviti nájemní poměr, platí jen potud, pokud pronajímatel pokračuje v řízení a odvodí příslušné důsledky z podání žaloby a z případného exekučního titulu jí vydobytého. Příčilo by se zásadě, jež v §u 575 třetí odstavec c. ř. s. došla výrazu, a právnímu citu, kdyby takovýto exekuční titul, ať již jde o rozsudek neb o smír, pokládán byl bez časového omezení za vykonatelný. Vymáhající strana měla tudíž ve lhůtě §u 575 třetí odstavec c. ř. s. žádati za vnučené vyklizení. Poněvadž se tak nestalo, pozbyl smír podle obdoby §u 575 třetí odstavec c. ř. s. platnosti. Na tom nemění ničeho okolnost rekursním soudem zdůrazněná, že smír nezakládal jen nárok na prosté opuštění pozemků se strany povinného, nýbrž povinný byl povinen odkliditi veškeré základové a jiné zdivo budov a strojů, drenáže a přítoky vody, jakož i veškerý stavební materiál z rozbouraných budov a vyrovnati zbylé výkopové jámy do původní úrovně terénu, ježto tím, jak vyplývá ze slova »původní«, byla upravena jen podrobně povinnost nájemce vrátiti nájemní předmět v tom stavu, jak mu byl odevzdán, a soudní smír jest i v této části jen exekučním titulem na vyklizení nájemního předmětu. Pokud jde o tvrzení vymáhající strany v rekursu proti usnesení prvního soudu, návrh na vnučené vyklizení zamítajícimu, že soudní

smír, o nějž návrh exekuce opřela, dlužno pokládati za novaci ve smyslu Šu 1376 obč. zák., již se původní pachtovní poměr proměnil ve výprosu, která se nepodáním návrhu na vnučené vyklizení nemohla proměnit v pacht, stačí poukázat na znění smíru samého, v němž o takové přeměně původního poměru není záměrky a jehož úmysl nasvědčuje opaku, ježto z toho, že jsou v něm stanoveny určité lhůty pro postupné vyklizení, jakož i z toho, že pro další užívání byl vymíněn poplatek, jenž svou výší (1360 Kč a 600 Kč) přesahuje zřejmě meze pouhého uznávacího poplatku, lze právem souditi, že jde o poshovění dlužníkovi v povinnosti odevzdati pozemek do 14 dnů, jak bylo v žalobě samé žádáno, čímž se na původní povaze poměru jakožto pachtu nic nezměnilo.

Čís. 6818.

K nabytí držby nevyhledává se výhradnosti v tom smyslu, že by cizí použití věci držbu vylučovalo, pokud nelze v takovém cizím užívání nebo držebním úkonu shledati vypuzení z držby.

Držba výprosu (prekaristická) předpokládá, že si držitel neosobuje práva na věc, nýbrž vykonává držbu jen proto, že si buď výslovně vyžádal svolení neb aspoň mlčky je při výkonu předpokládá a proto si práva neosobuje. Nestáčí pouhý přátelský poměr sousedů.

K opodstatnění důvěry v pozemkovou knihu nelze se odvolávat jen na stav pozemkové knihy. Mylným zákresem v mapu pozemkové knihy nebo důvěrou v takový zákres nelze založiti vlastnické právo podle Šu 1500 obč. zák.

(Rozh. ze dne 22. února 1927, Rv I 1096/26.)

Žalobu o uznání práva vlastnického k části pozemku z důvodu vydržení o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a nařídil mu, by doplně řízení znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Výtka rozporu se spisy je v tomto případě v podstatě výtkou nesprávného právního posouzení a vývody dovolací v obou směrech úzce souvisejí, takže lze o obou pojednati zároveň. Prvou výtkou napadá dovolatel v podstatě, že nebylo přihlédnuto k tomu, co potvrzovali svědci vedení žalobcem o držebních úkonech jeho a jeho předchůdců, ač i těmto svědkům odvol. soud věří, a druhou výtkou je napadeno, že v držeb. úkonech neshledána držba věci k vydržení způsobilá pro nedostatek její výhradnosti a že odvolací soud neobíral se námitkou žalov. o nabytí vlastnictví podle Šu 1500 obč. zák. a nezamítl ji. Vydržení předpokládá ve sporném případě na straně žalobcově, že on a jeho předchůdci drželi bezelstně po dobu třicetiletou sporný pruh pozemku. Držebními úkony ohledně věci jsou ty, jež sjednávají skutečnou moc nad věcí a jsou prováděny vůlí, držeti věc jako vlastní (§§ 1460 a 309 obč. zák.). Zákon nevyhledává k nabytí držby výhradnosti v tom smyslu, že by cizí použití